

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Reforma Společné zemědělské politiky (2014 – 2020)

Ministerstvo zemědělství

19. 2. 2014
Evropský dům

VYJEDNÁVÁNÍ O REFORMĚ SZP

- představení legislativních návrhů reformované SZP Komisí 12. 10. 2011
- finální podoba nové SZP byla schválena Radou 17. 12. 2013

výchozí situace - strategické priority ČR

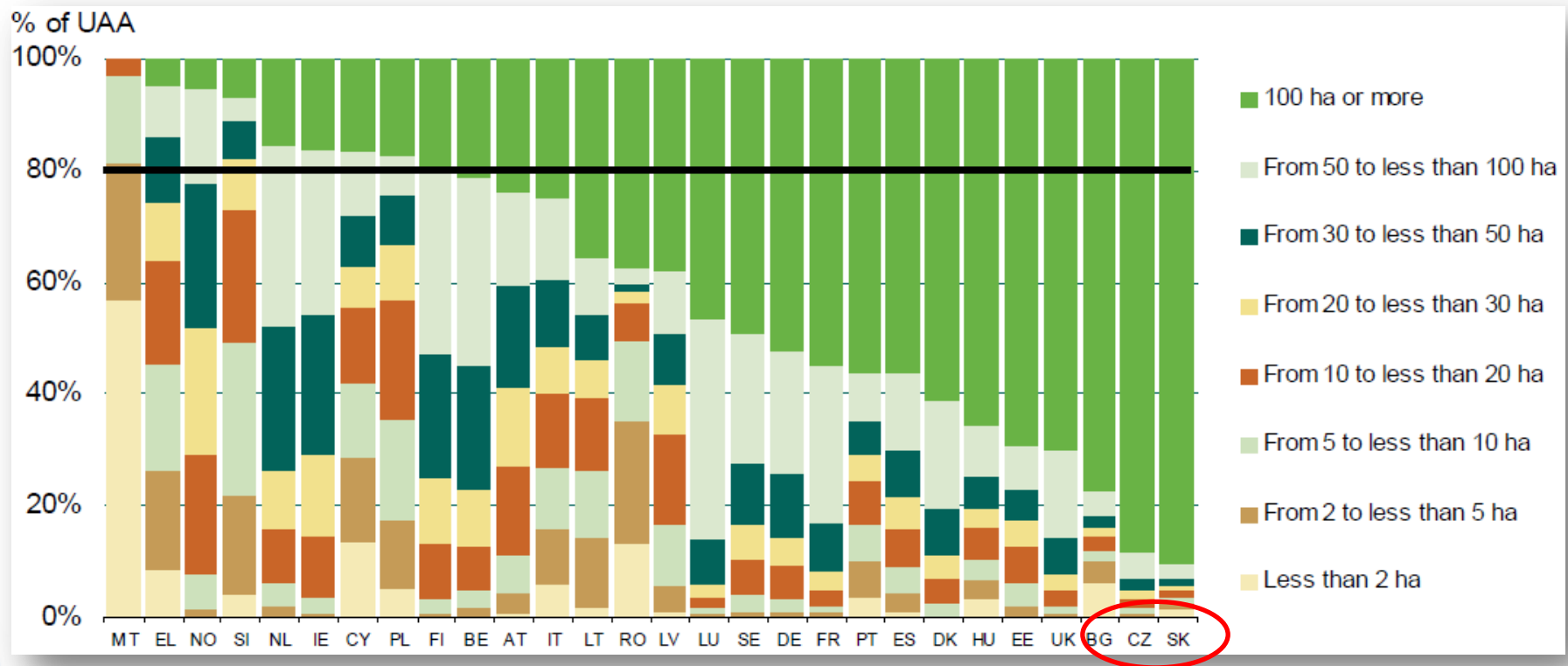
- nová SZP = **jednoduchá, transparentní, spravedlivá** pro zvýšení konkurenceschopnosti evropských farmářů;
- **odstranění historické nerovnosti** a spravedlivý přístup ze strany všech ČS;
- zamezení přijmutí opatření rozlišující úroveň podpory podle **uměle zvolených kritérií** v přímém rozporu s principy zjednodušení SZP;
- **podmínky greeningu** musí poskytovat ČS flexibilitu a v rámci EFA nesmí dojít k neodůvodněným ztrátám v příjmech zemědělců;
- **mladí i malí zemědělci** - efektivní podpory pro stimulaci podnikání na základě rozhodnutí daného ČS;
- efektivní a plynulé čerpání prostředků pro **rozvoj venkova**.

I. PILÍŘ SZP PŘÍMÉ PLATBY

Capping a degresivita

Původní návrh EK: platby pro velké podniky, od hranice 150 tis. € ročně degresivně snižovány s max. platbou 300 tis. €. (*platby od 150 tis. – 200 tis. € - krácení 20 %, 200 tis. – 250 tis. – krácení 40 %, 250 tis. – 300 tis. – krácení 70 %, nad 300 tis. – krácení 100 %*).

Velikost zemědělských podniků v EU 27, zdroj EUROSTAT

Capping a degresivita

ČR proti cappingu dlouhodobě vystupovala z důvodu ohrožení konkurenceschopnosti českých podniků, umělého štěpení farem a zvýšení administrativní zátěže pro farmáře i státní správu.

- na základě úsilí ČR a dalších ČS schváleno dobrovolné **zastropování PP**;
- **povinnost** ČS uplatnit snížení PP ve výši min. **5 % pro část podpory přesahující 150 tis. EUR u žadatele**, a to ve prospěch II. pilíře (max. 800 podniků v ČR, cca 128 mil. Kč);
- termín pro rozhodnutí realizace degresivity **do 1. srpna 2014**.

Finanční disciplína

Nástroj umožňující EK navrhnout míru úpravy PP v případě, že v daném roce hrozí překročení alokovaných finančních prostředků na první pilíř SZP, poprvé využít pro finanční rok 2014 .

- původní návrh EK počítal se snížením PP ve výši 4,98% pro částky překračující strop 5 000 EUR (tzv. franšíza);
- ČR razantně proti opatření vystupovala vzhledem k nerovnému dopadu na jednotlivé ČS, obdobně jako u cappingu
→ snížení **franšízy** z 5.000 na **2.000 EUR**;
- pro rok 2014 byla stanovena sazba krácení PP na úrovni 2,45 %.

Redistributivní platba

nástroj pro realokaci finančních prostředků mezi farmami dle jejich velikosti
rámcí P1 = tzv. platba na první hektary (podpora menším podnikům) - **pro
ČR limit = 89 ha**

- návrh ČR podpořila z důvodu jeho **dobrovolné povahy**;
- náhrada za degresivitu při alokování minimálně **5 % ročního vnitrostátního stropu**, (možnost využít až 30 % národního stropu);
- možnost přehodnocení aplikace k 1. srpna pro každý následující rok.

Dobrovolná vázaná podpora (čl. 52)

Možnost vyčlenit **až 15 % národního stropu** pro účely podpory vázané na produkci (tzv. couplovaná platba). Vázaná podpora 13 % + 2 % proteinové plodiny pro všechny modely (PN i SAPS). Rozhodnutí je možné přehodnotit v roce 2017.

- ČR prosazovala **co nejvyšší možné navýšení podpory** komplexního řešení citlivých sektorů s důrazem na podporu přežvýkavců s ohledem na doposud podporované sektory v systému PP a NP. (čl. 68, top-up).
- Sektory plánované k zařazení do citlivých komodit
 - doposud podporované (přežvýkavci, škrob, chmel) a nově ovoce zelenina a cukrovka.

Greening

platba za zemědělské postupy příznivé pro životní prostředí, na kterou bude povinně vyčleněno **30 % z celkové částky národních stropů**

- ČR podporovala snahu o ekologizaci, některá navrhovaná opatření však shledávala jako administrativně náročná a neposkytující flexibilitu ČS. Podporovala proto **dobrovolný a motivační charakter** opatření.

Složky ozelenění:

1) diverzifikace plodin

- výměra orné půdy podniku **10 - 30 ha** - **povinnost pěstovat min. 2 plodiny, hlavní plodina na max. 75 % výměry;**
- výměra o. p. podniku **nad 30 ha** - **povinnost pěstovat min. 3 plodiny**, hlavní plodina na max. 75 % výměry, dvě hlavní plodiny na max. 95 % výměry;
- diverzifikace vztahuje na podniky **s výměrou o. p. < 10 ha**, na podniky, kde více než 75 % o. p. je použito pro produkci trav nebo jiné bylinné píce, nebo je ponechána ladem, kde více než 75 % zemědělské půdy pokrývají TTP, a u kterých celková výměra o. p. nepřesahuje 30 ha.

Greening

2) Zachování trvalých travních porostů (TTP)

- **zákaz rozorání TTP** (přírodní stanoviště volně žijících živočichů, planě rostoucích rostlin a volně žijících ptáků – ČS může doplnit o další TTP);
- povinnost **nesnížení poměru TTP vůči celkové zemědělské půdě o více než 5 %** (sledování na úrovni farmy, regionu, státu – rozhodnutí ČS);

3) Plocha využívaná v ekologickém zájmu (Ecological Focus Area - EFA)

- pokud o. p. zemědělského podniku pokrývá více než **15 ha**, alespoň **5 % o. p. využito jako EFA**;
- ČS se mohou rozhodnout, že **za EFA se bude považovat jedna nebo více z těchto ploch**: půda nechaná ladem, krajinné prvky, ochranné pásy, včetně ochranných pásů pokrytých TTP, hektary zemědělsko-lesnické plochy, pásy ležící na okraji lesa, plochy s rychle rostoucími dřevinami, zalesněné plochy, plochy s meziplochinami, plochy s plodinami, které vážou dusík;
- **rovnocenné postupy ke greeningu**: agro-environmentální závazky, národní certifikační schéma.

Aktivní zemědělec

PP se neposkytnou fyzickým či právnickým osobám, jejichž zemědělské plochy jsou převážně plochy přirozeně ponechávané ve stavu vhodném k pastvě nebo k pěstování plodin a které na uvedených plochách **nevykonávají minimální činnost vymezenou ČS.**

- ČR souhlasila s nezbytností **vymezit aktivního farmáře**, návrh však považovala za administrativně velmi náročný. Prosazovala flexibilitu na národní úrovni s ohledem na rozdílné podmínky ČS;
- Vyloučení žadatelů, kteří provozují **letišť, železniční služby, vodárny, služby v oblasti nemovitostí, stálé sportovní a rekreační areály**. ČS může tento seznam rozšířit;
- Výše uvedené omezení se nebude vztahovat na osoby, které doloží:
 - 1) roční částka přímých plateb tvoří alespoň **5 % celkových** příjmů, které získala z zemědělské činnosti v posledním účetním období;
 - 2) jejichž **zemědělská činnost není zanedbatelná** (1/3 příjmů ze zem. činnosti);
 - 3) jejichž hlavním obchodním nebo podnikatelským cílem je **výkon zemědělské činnosti**;
 - 4) jejichž PP byly v předchozím období **menší než stanovený limit ČS** (max. ¹¹5000 EUR).

Schéma pro malé zemědělce

dobrovolná podpora malých podniků s výší platby nepřesahující limit stanovený ČS v rozmezí **500 – 1250 EUR**

- ČR prosazovala od počátku dobrovolnost schématu;
- schéma se v ČR týká cca **28 % žadatelů o PP** s výměrou mezi 1-5 ha;
- vstup do schématu možný pouze **do 15. 10. 2015**;
- potřeba od **0,19 do 1,42 %** obálky na PP;

Schéma pro mladé zemědělce

povinná platba farmářům do 40 let s možností alokace do výše 2 % národní obálky

- ČR vnímá potřebu řešit aktuální problémy s věkovou strukturou evropských zemědělců, prosazovala národní flexibilitu schématu;
- dle ÚZEI – **potřeba 0,09 – 0,21 % obálky na PP;**
- revize každoročně k 1. srpnu;
- **možnosti výpočtu:**
 - 25 % národního průměru na hektar či 25 % průměru hektarů na žadatele, případně paušální platba podle prům. výměry podniků převzatých mladými zemědělci (prémie poskytnuta až do výše 25 – 90 ha dle rozhodnutí ČS, tzn. v ČR 786 mladých zemědělců od 25 – 90 ha).

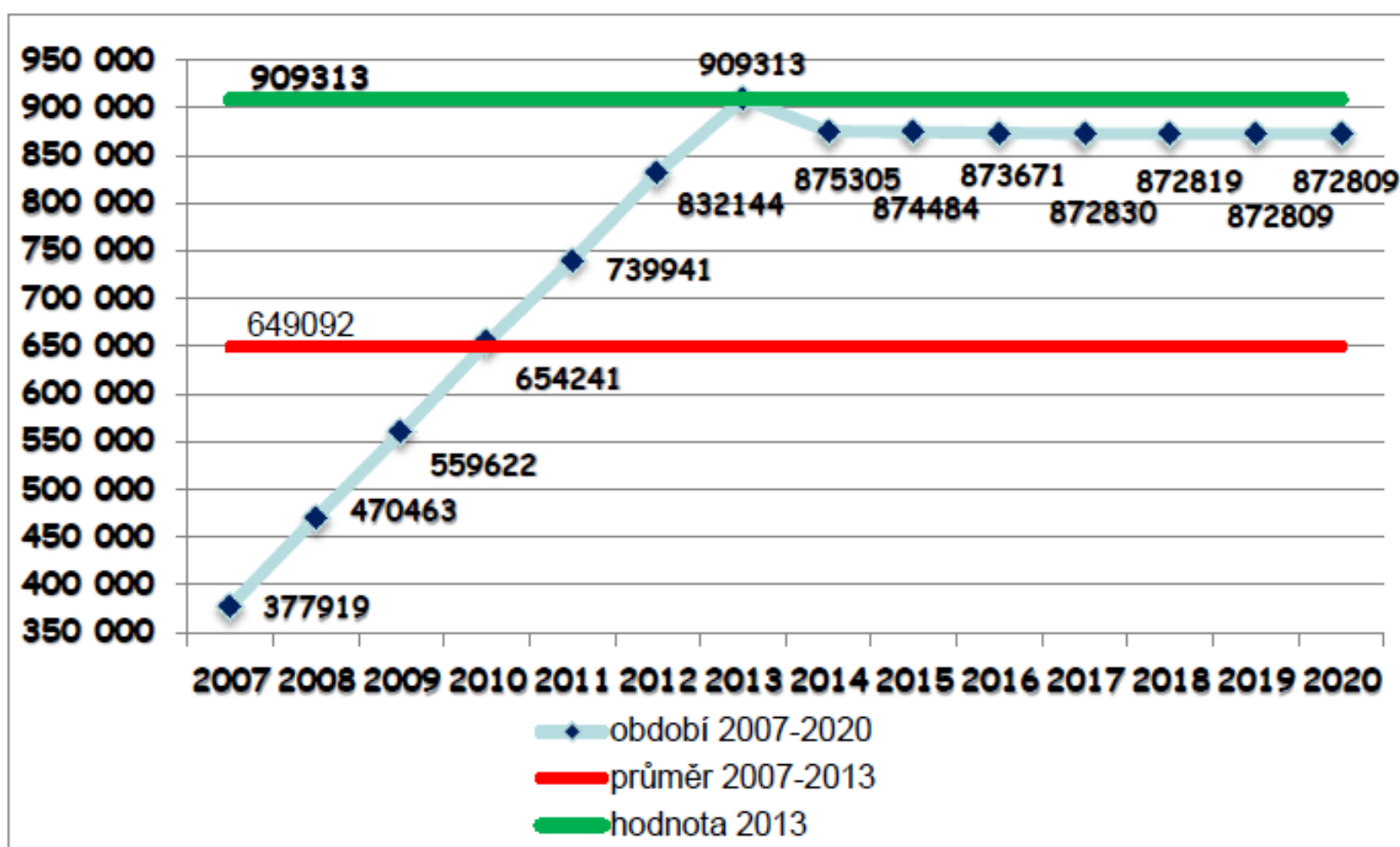
Flexibilita - převod prostředků mezi pilíři

možnost obousměrného přesunu **až 15 % prostředků mezi pilíři**

- ČR dobrovolný převod prostředků mezi oběma pilíři podporovala;
- do 31. prosince 2013 rozhodnutí o převodu až 15 % obálky pro PP od 2014 do 2019 ve prospěch EAFRD nebo naopak
 - rozhodnuto o **0% přesunu pro rok 2014**
- neprodlené rozhodnutí o přesunu pro období od 2015 do 2019;
- k 1. srpnu 2017 možnost revize alokace ve smyslu navýšení - v případě převodu ve prospěch EAFRD ve smyslu snížení - v případě převodu ve prospěch PP.

	Jednotky	2014	2015	2016	2017	2018	2019 +
národní strop (P1-P2 – 0%)	tis. €	875 305	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
národní strop (P1-P2 – 15%)	tis. €	744 009	743 311	742 620	741 906	741 896	741 888
<u>rok 2013</u>	tis. €	909 313	909 313	909 313	909 313	909 313	909 313

Srovnání obálek pro ČR na přímé platby (tis. EUR)

II. PILÍŘ SZP

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

Priorita 1 Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví

opatření horizontálně přispívají ke všem prioritám:

- **Odborné vzdělávání a informační činnost**
- **Poradenské služby**
- **Spolupráce**

podpora vývoje nových produktů, postupů, procesů
a technologií v zemědělství a potravinářství

horizontální a vertikální spolupráce

zřizování a fungování operačních skupin EIP

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

Priorita 2 **Zvýšení životaschopnosti a konkurenceschopnosti zemědělství**

vybraná opatření:

- **investice do hmotného majetku**
investice do zemědělských podniků
- **pozemkové úpravy**
- **zahájení činnosti mladých zemědělců**
- **lesnická infrastruktura**
- **investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů a jejich uvádění na trh**

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

Priorita 3 Podpora organizace potravinového řetězce

vybraná opatření:

- **investice do hmotného majetku**
investice do zpracování zemědělských produktů

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

priorita 4 **Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů vztažených k zemědělství a lesnictví**

vybraná opatření:

- **agroenvironmentální-klimatické operace**
- **ekologické zemědělství**
- **platby v rámci sítě Natura 2000 na zemědělské půdě**
- **platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními**
- **předcházení poškozování lesů lesními požáry a přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi a obnova poškozených lesů**
- **investice ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů**
- **lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů**

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

Priorita 5 Podpora účinného využívání zdrojů

Vybraná opatření:

➤ zalesňování a zakládání lesů

Navrhovaná opatření PRV 2014 - 2020

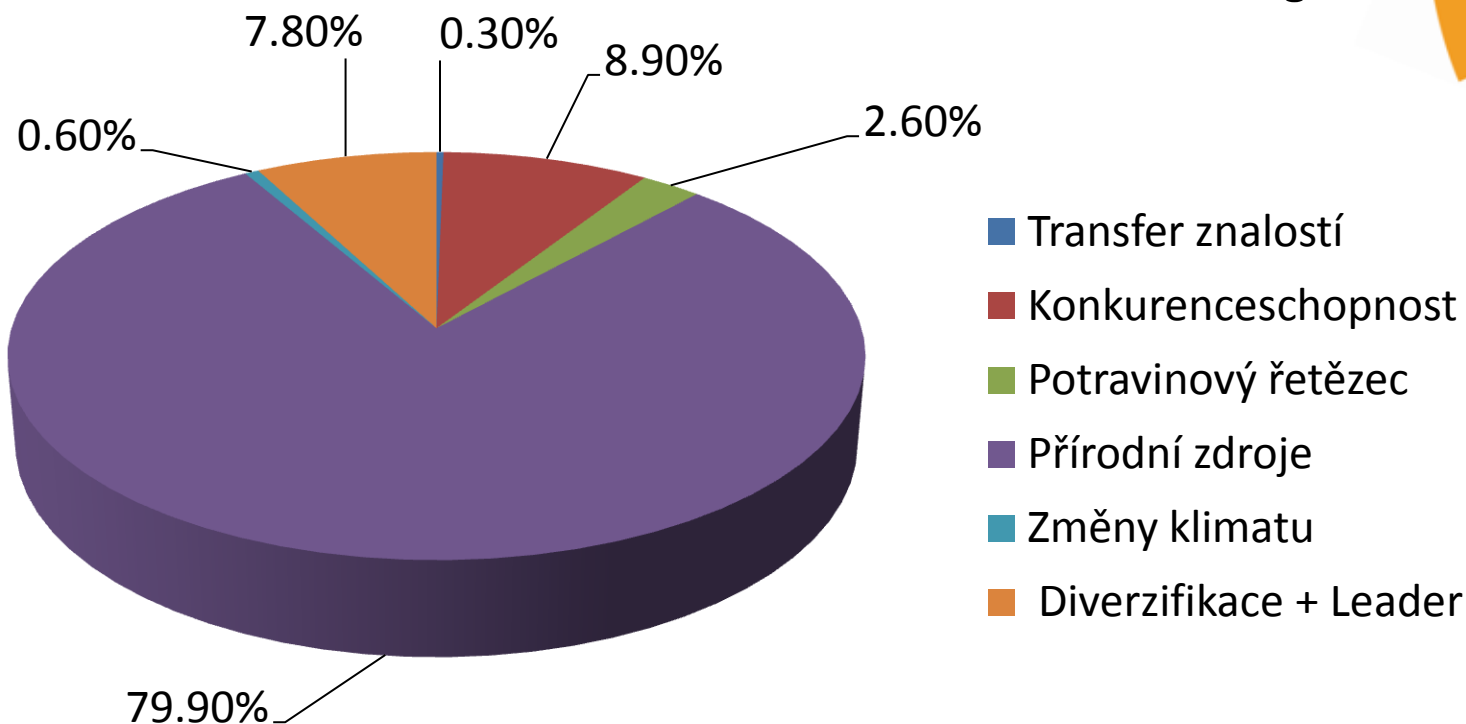
Priorita 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby
a hospodářského rozvoje

vybraná opatření:

- Investice do nezemědělských činností
- LEADER

Distribuce alokace mezi opatření

rozdělení alokace dle verze PRV zaslané EK k neformálnímu dialogu

- staré závazky PRV 2007 – 2013 (AEO, zalesňování, PUZČ) jsou připočteny k rozpočtu priority Přírodní zdroje
- dalších 20 mil. EUR bude určeno na TP

Děkuji za pozornost.

jaroslava.spalkova@mze.cz

